

19.9.2022

SEN/631/2021

Eduskunnan talousvaliokunta

tav@eduskunta.fi

Eduskunnan talousvaliokunnan kirjallinen lausuntopyyntö (sähköposti 13.9.2022)

Asia: UJ 19/2022 vp - U 26/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (uudelleenlaadittu)

1. Senaatti-konserni

Senaatti-kiinteistöt ja Puolustuskiinteistöt muodostavat yhdessä Senaatti-konsernin (jatkossa "Senaatti"), jonka toiminta alkoi vuoden 2021 alussa. Puolustuskiinteistöt palvelee Puolustusvoimia ja sen kumppaneita kaikissa tila-asioissa. Senaatti-kiinteistöt vastaa muiden valtion toimijoiden tiloista ja työympäristöjen vastuullisesta kehittämisestä sekä niiden kiinteistöpalveluiden järjestämisestä.

Senaatin toiminnan ohjenuorana on valtion kiinteistö- ja toimitilastrategiat. Toiminnassa otetaan huomioon energia- ja materiaalitehokkuus ja tilaratkaisut toteutetaan valtion kokonaisuuden huomioiden. Valtion kokonaisvuokramalli on omakustanneperusteinen eli vuokratuotoilla katetaan kiinteistöistä ja niiden rakentamisesta, korjaamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset ja kulut.

Senaatin tilakanta on yhteensä 5,9 miljoonaa m², josta Puolustusvoimien rakennuskannan osuus on n. 43 %. Senaatti kokonaisliikevaihto oli vuonna 2021 n. 801,4 miljoonaa euroa ja investoinnit n. 411 miljoonaa euroa (alv 0 %).

2. Komission ehdotus uudeksi rakennusten energiatehokkuusdirektiiviksi (EPBD) ja lisätyt ehdotus aurinkoenergian käytön edistämisestä

Senaatti on toimittanut lausunnon talousvaliokunnalle 22.4.2022 koskien ko. direktiivin uutta ehdotusta, joka täydentää Euroopan komission 14.7.2021 antamaa 55-valmiuspakettia.

19.9.2022

SEN/631/2021

Euroopan komissio antoi 18.5.2022 tiedonannon niin kutsutusta REPowerEU-suunnitelmasta (COM(2022) 230 final, jossa rakennusten energiatehokkuusdirektiivin osalta komissio lisäsi uuden ehdotuksen aurinkoenergian käytön edistämisestä.

Tässä lausunnossa esitetään Senaatin kanta rakennusten energiatehokkuusdirektiiviin tehdystä lisäyksestä aurinkoenergian käytön edistämiseksi.

3. Komission lisäys ja ehdotus aurinkoenergian käytön edistämisestä (artikla 9)

Uudella artiklalla varmistetaan uusien rakennusten aurinkoenergiavalmius sekä aurinkoenergiajärjestelmien asentaminen rakennuksiin. Ehdotuksen mukaan kaikkien uusien rakennusten tulisi olla suunniteltu optimoimaan aurinkoenergian tuotantopotentiaali sijaintipaikan auringon säteilyn perusteella. Tämä mahdollistaisi aurinkoteknologioiden myöhemmän asentamisen kustannustehokkaasti.

Jäsenvaltioiden olisi lisäksi varmistettava sopivien aurinkoenergiajärjestelmien käyttöönotto vuoden 2026 loppuun mennessä uusille julkisille ja kaupallisille rakennuksille sekä vuoden 2027 loppuun mennessä olemassa oleville julkisille ja kaupallisille rakennuksille, koskien näissä rakennustyypeissä yli 250 m²:n rakennuksia.

Ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden on määriteltävä ja asetettava julkisesti saataville kansallisella tasolla perusteet näiden velvoitteiden käytännön täytäntöönpanolle ja tietyn tyyppisille rakennuksille myönnettäville mahdollisille vapautuksille aurinkoenergiajärjestelmien arvioidun teknisen ja taloudellisen potentiaalin ja tämän velvoitteen piiriin kuuluvien rakennusten ominaisuuksien mukaisesti.

Direktiiviehdotus antaa joustovaraa jäsenvaltioille itse määrittää tarvittavien aurinkoenergiajärjestelmien yksityiskohdat. Ehdotuksessa ei säädetä siitä, millaisia aurinkoenergiajärjestelmiä olisi asennettava (aurinkopaneelit sähköntuotantoon vai aurinkokerääjät lämmön tuotantoon vai näiden yhdistelmät), millainen määrä paneeleja tai kerääjiä tulisi asentaa ja mitä muita varusteita olisi asennettava.

4. Vaikutuksen Senaatin toimintaan ja Senaatin kanta ehdotettuun lisäykseen

Senaatti suhtautuu myönteisesti aurinkoenergian käytön edistämiseen komission ehdotuksen mukaisesti.

Senaatin toiminnassa aurinkoenergian hyödyntämiseen alettiin kiinnittää erityistä huomiota vuonna 2019, jolloin Senaatti teki periaatepäätöksen toteuttaa aurinkosähköjärjestelmä jokaisessa uudisrakennushankkeessa ja merkittävässä

19.9.2022

SEN/631/2021

korjauksessa, ellei niiden toteuttamiselle ilmennyt arkkitehtonista (esim. rakennussuojelumääräykset) syytä tai muuta ylivoimaista estettä.

Vuonna 2020 Senaatissa aloitettiin aurinkosähkövoimaloiden toteuttamisohjelma ja sitä jatketaan strategiakauden 2025 loppuun asti. Uudisrakennushankkeiden ja merkittävien korjaushankkeiden lisäksi aurinkovoimaloita toteutetaan myös olemassa oleviin rakennuksiin. Vuoden 2022 loppuun mennessä aurinkosähkövoimaloihin on investoitu n. 1,5 miljoonaa euroa ja jatkossa investointivaltuus on 2 miljoonaa euroa/vuosi.

Järjestelmien keskimääräinen hankintahinta on ollut n. 50 000 euroa ja investointien kannattavuus on ollut hyvä. Vuonna 2021 tehdyn selvityksen mukaan järjestelmien takaisinmaksuaika on n. 7-10 vuotta ja nyt alkanut sähköenergian hinnan nousu tulee parantamaan kannattavuutta.

Vuoden 2022 loppuun mennessä Senaatin kohteissa on aurinkovoimaloita käytössä n. 50 ja niiden yhteenlaskettu huipputeho on n. 5,6 MWp. Aurinkosähkövoimaloiden toteuttamista laajennetaan jatkossa myös Puolustuskiinteistöjen rakennuskantaan ja ohjelman tavoitteena on saavuttaa 2025 mennessä vuosittainen aurinkosähkön tuotto 8 GWh.

Senaatti pitää hyvänä sitä, että ehdotus sisältää joustomahdollisuuksia ja Senaatin toiminnan kannalta on tärkeää, ettei aurinkovoimaloiden toteuttamisvelvoitetta, eikä toteutustapaa määritetä kansallisessa lainsäädännössä liian tarkasti. Järjestelmien toteutus ja mitoitus tulee voida optimoida kohdekohtaisen tarpeen ja elinkaarikustannuksien sekä kannattavuuden mukaisesti. Lainsäädännön on tuettava ylijäätävien sähkön myymistä verkkoon.

Aurinkokeräjiä lämmön tuotantoon ei vielä ole laajasti käytännössä Senaatin kohteissa. Jatkossa myös niiden toteuttaminen tullaan ottamaan huomioon kohteissa, joissa on paljon kesäaikaista lämmöntarvetta, kuten käyttöveden lämmitystä.

Senaatti katsoo, että rakennuskohtaisien aurinkoenergiajärjestelmien tuottama energia on voitava ottaa huomioon rakennuksien energiatehokkuuskriteerien täyttämässä. EPBD:n neuvotteluprosessin aikana tulee kiinnittää edelleen huomiota lainsäädäntöehdotusten yhteisvaikutuksiin ja yhteensopivuuteen erityisesti energiatehokkuusdirektiivin (EED) kanssa.

Senaatti korostaa, että direktiiviin sisällytettävien joustojen on mahdollistettava se, että velvoitteiden ulkopuolelle voidaan jättää rakennuksia, jotka ominaisuuksiltaan eivät sovellu aurinkoenergiajärjestelmien käyttöönottoon tai joissa aurinkoenergiajärjestelmällä ei ole teknistä tai taloudellista potentiaalia. Senaatin

19.9.2022

SEN/631/2021

kiinteistökannassa näitä ovat maanpuolustukseen ja kansalliseen turvallisuuteen liittyvät rakennukset sekä kulttuurihistoriallinen suojelun piirissä oleva rakennuskanta.

Kansallisen puolustuksen toimintaedellytysten turvaamiseksi rakennuksien energiatehokkuusdirektiivin tulee mahdollistaa maanpuolustuksen tarpeiden täysimääräisen huomioimisen myös kansallisessa toimeenpanolainsäädännössä.

Lausunto on sähköisesti allekirjoitettu

Senaatti-kiinteistöt

Jari Sarjo

konsernijohtaja

Allekirjoitusten yhteenveto

Allekirjoitusten tunniste 88976faf-7141-4ea2-8df5-e4254966ad23

Senaatti-konsernin lausunto EPBD REPowerEU aurinkoenergia lisäys Talousvaliokunta 22092022 U
26 2022 vp 556399 Lausunto

TIEDOSTOT

Senaatti-konsernin lausunto- U 26 2022 REPowerEU lisäys- .docx	Senaatti-konsernin_lausunto_U_26_2022_RE- PowerEU_lisays.docx_987613_6_1.PDF
---	---

ALLEKIRJOITUKSET

Organisaatio	Senaatti-kiinteistöt
Tehtävänimike	Konsernijohtaja
Nimi	Jari Sarjo
Päivä ja aika	19.09.2022 17:06